

Recenzije.

»**Duhovna straža**«, časopis za duhovnu prosvetu, monaški i crkveni život. Uz pomoć uređivačkog odbora uređuje Iguman Stefan, nastojatelj zadužbine Stevana Konjovića u Somboru. Godište I. broj 1. Srpska manastirska štamparija u Sremskim Karlovcima 1928. 8°, str. 88. Cijena 50 Din. na godinu.

Ovaj novi časopis izdaje **Monaško udruženje srpsko-pravoslavne Crkve u Kraljevini SHS**. Cilj mu označuje uvodnik riječima: »Zadatak će mu biti da vrši jedno sveto poslanstvo u našoj sopstvenoj sredini. Sami sebi imamo kroz njega da govorimo najviše: sebe da učimo, sebe da bodrimo, sebe da čuvamo i sebe da branimo. Neprijatelja imamo i iznutra i spolja... Nepoznavanje samih sebe i svoga poziva, nedovoljna energija i slabo oduševljenje za ostvarenje svojih ideala... Nepoznavanje i nerazumevanje u svetu...«

Sadržaj je raznolik. Duhovnu stranu obrađuju članci: Iskrice iz sv. jevanđelja, **Monaštvo, Monaštvo i savremenost**, i prevod Irineja, episkopa bačkog: **Opširna pravila Sv. Vasilija Velikoga**. »Hronika crkvenog života« vrlo je važna rubrika, pa je i u ovom prvom broju dosta iscrpna.

O katoličkom životu ima jedna bilješka o progonima u Meksiku — i ta slaba, netačna i nepotpuna.

Mislim, da bi dobro bilo upoznavati se i sa životom katolika Hrvata i Slovenaca u državi SHS. Iznositi činjenice, koje znače život i razvoj Crkve. To može samo potpomoći k onom nastojanju, što nam ga je Krist naredio: da težimo i radimo za jedinstvom njegove Crkve.

Dr A. Živković.

Dr. Fr. Bulić: Sv. Venancije prvi biskup solinski i mučenik duvanjski.

Posebno otisnuto iz Vijesnika Hrv. Arheološkog društva u Zagrebu N. S. XV. 4°, str. 17.

Ova studija Don Frana Bulića klasični je dokaz njegovog visokog učenjačkog uma? Ona smionim, na oko, zaključivanjem postavlja na prvo mjesto u povijesti Crkve, a naročito grada Splita, ličnost sv. Venancija prvog biskupa solinskog i mučenika duvanjskog. Ali smjeli potezi imaju striktno znanstveno obrazloženje. Ne možete se oteti dojmu, koji vas Bulićevim oštrim opažanjem vodi k jedino ispravnom shvaćanju.

Episcopus saloniitanus postao je za stoljeća episcopus toletanus, a Naronu u Dalmaciji, Narbonu, razumije se u Galliji. Kad se to svede na ispravno čitanje, onda i činjenice dobivaju unutarnji stvarni i logički vez. U tom je neosporna zasluga Msgr. Bulića, koju mu mnogi stručnjaci priznaju, slažući se s ovim njegovim izvodima.

Kao posvetu nosi ova studija pod datumom 1. IV. 1926. značajne riječi:

NA BLAGDAN SV. VENANCIJA
PRVOGA SOLINSKOG BISKUPA
A DUVANJSKOGA MUČENIKA

CRKVI SPLITSKOJ, JEDNOM
SALONITANSKOJ NA SLAVU
ŠPLITSKIH MUČENIKA U
KORIST ZNANOSTI, NA SMIRENJE
POBOŽNIH TRZAVICA
SPLITSKO-SOLINSKE HAGIOGRA-
FIJE DON FRANE BULIĆ
OVO MALO DJELO

P.

Tijelo Venancijevo iz Dalmacije bilo je preneseno u Solin, gdje je ostalo do prenosa u Rim (641.). Sad ima svoje značenje i odlični stav Venancijev na mozaiku u krsionici sv. Ivana Lateranskog, a jedno stvarno obrazloženo tumačenje, kako je došlo do mišljenja, da je Dujam mogao biti nazivan prvim biskupom salonitanskim.

Velike zasluge Don Fr. Bulića baš u ovom pitanju za domaću hagiografiju ni jedan objektivan čitalac ne će osporiti. **Dr A. Živković.**

J. L. Gaston Pastre: L'éternel féminin. Notes breves sur le féminisme. Paris 1927. Pierre Tequi, editeur 8°, str. 153.

Ova studija pisca, koji je inače romanopisac i prevodioc Goethea i Virgila, nije ništa osobitog ni s etičkog ni sa socijološkog gledišta. Iznosi naše kršćansko stanovište u pitanju feminizma, a zahvaća i u prikaz pojedinih problema u ženskom životu s psihološkog ispravnog stanovišta.

Pa ipak je ona kao radnja, lako i lijepo pisana, jedna dobrodošla knjižica onom krugu čitatelja, kojemu je namijenjena. Valja znati, da ni sami katolici nemaju vrlo često ispravnog naziranja u feminističkom pitanju. U mnogom se dadu uplivosati od liberalizma i nekog naročito isticanog modernog slobodnog mišljenja u ovim pitanjima.

Idejno ispravna, a po sadržaju veoma aktuelna, ova se nižica sama preporučuje. **Dr A. Živković.**

Jakovljević fra Marijan, R. M. B.: **Gdje je istina?** Sarajevo 1927. Hrvatska tiskara.

Pisac brani katoličku nauku o Crkvi protiv starokatolika.

U prvom dijelu razlaže o Crkvi kraljevstvu Božjem na zemlji i tajinstvenom tijelu Kristovu, a u drugome o Petru vrhovnome glavaru Crkve.

Istinu katoličku utvrđuje obilatim citatima S. i N. Zavjeta.

Neka mi bude dozvoljeno spomenuti nekoliko primjedbi.

Pisac prečesto iznosi u samome tekstu hebrejske i grčke riječi, što smeta čitanje. Bilo bi mnogo bolje, da je to spomenuo marginalno i rede, pogotovo, gdje je knjižica namijenjena široj publici. Prijevod je katkada odviše doslovan.

Jakovljević tumači *ἐπιστήμας* Luk. 22, 3132. sa »*ponovno, opet*« A ti opet utvrdi svoju braću.¹

¹ p. 39.